

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7P/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824200135
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:8824200135.3

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, okr. Vranov nad Topľou, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, dieťa matky: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, F. G. H. D., a otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, okr. G. H. D. za účasti starých rodičov: I. B., nar. XX.XX.XXXX a J. B. nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom C. XXX, F. G. H. D. o nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletého, takto

rozhodol:

N a r i a d' u j e toto neodkladné opatrenie:

I. Dočasne z v e r u j e mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, okr. G. H. D. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny G. H. D., K. L. K. XX /X, XXX XX G. H. D., najdlhšie na obdobie 6 mesiacov.

II. I. B., nar. XX.XX.XXXX a J. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom C. XXX n a r i a d' u j e, aby odovzdali maloletého do Centra pre deti a rodiny vo Vranove nad Topľou.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou tunajší súd uznesením sp. zn. 7P/8/2024 začal bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletého v zmysle § 367 Civilného mimosporového poriadku.

2. Z obsahu podnetu vyplýva, že maloleté dieťa pochádza z družného vzťahu D. E., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorí bývajú v tej istej komunite ako maloleté dieťa, avšak odmietajú mu poskytovať osobnú starostlivosť vzhľadom na problémové správanie maloletého dieťaťa. Maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX bola rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/111/2013 zo dňa 09. 05.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 08.06.2013 a vykonateľnosť 26.06.2013 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonávala v Centre pre deti a rodiny Vranov nad Topľou. Nakoľko starí rodičia I. B., nar. XX.XX.XXXX a J. B. nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom C. XXX prejavovali o maloleté dieťa počas jeho umiestnenia záujem a trvali na tom, aby bolo maloleté dieťa zverené do ich osobnej starostlivosti, Okresný súd Vranov nad Topľou č.k. 8P/9/2014 rozsudkom zo dňa 27.02.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 18.03.2014 a vykonateľnosť 21.03.2014 zrušil u maloletého A. ústavnú starostlivosť a zveril ho do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom. Starí rodičia obývajú s maloletým dieťaťom príbytok, ktorý pozostáva z dvoch miestnosti, malej predsiene a sociálneho zariadenia. Domácnosť je zariadená potrebným nábytkom a účelovo. Hygiena v domácnosti je na primeranej úrovni. Starostlivosť o maloletého A. je zo strany náhradných rodičov zabezpečovaná na dostatočnej úrovni. Dieťa má v náhradnom rodinnom prostredí vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý vývin. Maloleté dieťa navštevuje Špeciálnu základnú školu internátnu vo Vranove nad Topľou. Školu navštevuje 2x v týždni v rozsahu štyroch hodín Maloleté dieťa nekomunikuje, nakoľko slabšie počuje, komunikuje pomocou posunkov. René navštevuje psychiatrickú ambulanciu v I., kde mu bola nastavená medikamentózna

liečba - Tiapridal. Dieťa navštevuje taktiež I. C.. Ošetrojúcim lekárom dieťaťa je MUDr. Butkovská. Biologickí rodičia dieťaťa A. B., H. XX.XX.XXXX a D. E., nar. XX.XX.XXXX, bývajú v tej istej komunite ako maloleté dieťa, avšak o dieťa neprejavujú záujem. Starí rodičia udávajú pri výchove maloletého dieťaťa problémy a maloletému odmietajú naďalej poskytovať osobnú starostlivosť. Dôvody, pre ktoré sa odmietajú o maloleté dieťa ďalej starať sú tie, že maloletý sa často túla po obci bez ich dohľadu, ťažko sa usmerňuje, navštevuje cudzie pozemky a ubližuje iným deťom a oni vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav nedokážu tieto problémy riešiť.

3. Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/111/2013 zo dňa 09.05.2013 súd nariadil ústavnú starostlivosť nad mal. A. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Dr. C. Daxnera 90, Vranov nad Topľou. Matka a otec boli povinní platiť výživné na maloleté dieťa, každý z nich vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je každý z rodičov povinný platiť vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Detského domova Vranov nad Topľou, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

4. Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/9/2014 zo dňa 27.02.2014 súd zrušil ústavnú starostlivosť u maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX nariadenú rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/111/20013 zo dňa 09.05.2013 a zveril mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov I. B., nar. XX.XX.XXXX a J. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorí sú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach. Otec a matka sú povinní platiť výživné na maloleté dieťa každý z nich po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca k rukám starých rodičov, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

5. Z lustrácie v registri obyvateľov mal. dieťaťa vyplýva, že A. B. sa narodil dňa XX.XX.XXXX z matky D. E., nar. XX.XX.XXXX a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX.

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. V zmysle § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Ako vyplýva z § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“) neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. V zmysle § 367 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

12. Podľa § 367 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

13. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 4 Civilného mimosporového poriadku).

14. V zmysle § 367 ods. 5 Civilného mimosporového poriadku uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol

výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

15. Podľa § 367 ods. 6 Civilného mimosporového poriadku ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu.

16. Súd zruší neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené (§ 367 ods. 7 Civilného mimosporového poriadku).

17. Podľa § 367 ods. 8 Civilného mimosporového poriadku o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia rozhodne súd do desiatich dní od jeho doručenia.

18. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a zároveň zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v danom prípade je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou. Neodkladné opatrenie slúži k bezodkladnej úprave pomerov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu.

19. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti sú súdy povinné poskytnúť maloletým deťom zvýšenú ochranu, ktorá vyplýva ako z príslušných ustanovení Zákona o rodine, tak aj z príslušných článkov Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“). V týchto konaniach sa nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný. Pre posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

20. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

21. Ako prvoradé je potrebné zdôrazniť, že cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná.

22. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jeho zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenú vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Pri nariadení neodkladného opatrenia je CMP sa neodkladným opatrením má poskytnúť maloletému dieťaťu bezprostredná ochrana v situácii, keď sa ocitne vo vážnom ohrození alebo narušení života, zdravia a priaznivého vývoja bez akejkoľvek starostlivosti. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP je stav, kedy sa maloletý ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo kedy je jeho život,

zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený, alebo narušený (uvedené počíta so situáciou, keď osoby, ktoré zabezpečujú starostlivosť o maloleté dieťa, túto vykonávajú nedostatočne, v dôsledku čoho je vážne ohrozený alebo narušený ich vývoj).

23. Inštitút neodkladného opatrenia v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti má slúžiť k ochrane práv maloletých detí v situáciách, keď sú práva detí zjavne ohrozené a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. Neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností jestvujúcich v čase rozhodovania. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava jestvujúcich pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa a to aj bez vykonania potrebného dokazovania.

24. Na základe osvedčených skutočností súd má zato, že v podnete na nariadenie neodkladného opatrenia sú osvedčené okolnosti a to potreba poskytnutia dostatočnej starostlivosti pre maloletého, aby bol zachovaný a zabezpečený jeho priaznivý vývoj a aby nedochádzalo k ohrozeniu jeho osoby, zdravia a vývoja a okolia. Maloletý je t.č. v starostlivosti starých rodičov. Títo uvádzajú, že vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav už nie sú schopní maloletému poskytnúť dostatočnú potrebnú starostlivosť. Rodičia odmietajú dieťaťu poskytnúť starostlivosť.

25. V danom prípade preto nepochybne vznikla potreba nariadenia neodkladného opatrenia a to zverenia maloletého do centra. Zo skutočností uvedených úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vyplýva, že maloletý sa často túla po obci bez dohľadu, ťažko sa usmerňuje, navštevuje cudzie pozemky a ubližuje iným deťom a starí rodičia vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav nedokážu tieto problémy riešiť. Starí rodičia udávajú pri výchove maloletého dieťaťa problémy a maloletému odmietajú naďalej poskytovať osobnú starostlivosť. Rodičia odmietajú svojmu dieťaťu poskytnúť starostlivosť. Pre ochranu maloletého je potrebné neodkladne zasiahnuť a preto súd nariadil neodkladné opatrenie, kde je možné dosiahnuť starostlivosť o dieťa (zdravý fyzický a psychický vývoj maloletého, a tak aj chrániť maloletého a okolie). Skutočnosti osvedčujúce nariadenie neodkladného opatrenia súd mal za osvedčené vykonaným šetrením Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

26. Neodkladné opatrenie súd nariadil s poukazom na ust. § 365 ods. 1 CMP na obdobie 6 mesiacov od jeho vykonateľnosti.

27. Keďže tohto času je dieťa v starostlivosti starých rodičov, súd im nariadil, aby odovzdali maloletého do Centra pre deti a rodiny vo Vranove nad Topľou.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).